

The future is flexible

Tiny houses zijn hot and happening en dus ook voor een columnist niet te negeren. De beweging wordt gedomineerd door een tegenstrijdige groep mensen die marketingbedrijf Motivaction de 'kosmopolieten' en 'postmaterialisten' zou noemen. Een elitaire niche die vooral behoefte lijkt te hebben aan vrijheid, gemak, flexibiliteit, lage woonlasten (want geld is nodig voor andere prioriteiten zoals technologie, reizen of uitgaan), beperkte institutionele bemoeienis, beperkte verplichtingen en, in het geval van de postmaterialisten, een bijdrage aan een duurzame samenleving. Mensen die nou niet bepaald tot de doelgroep van corporaties behoren.

Voor corporaties zou er dus meer achter moeten zitten. Want kleiner wonen is, logisch gedacht, zo gek nog niet. Van de ruimte die we nu huren of in bezit hebben is dagelijks zo'n 75 procent ongebruikt. Het zou op vele vlakken winst opleveren als we die ruimte zouden kunnen delen met anderen. Daarnaast wordt ruimte in veel steden steeds schaarser en dus duurder. De vraag hoe we in 2050 negen miljard mensen een woonplek geven waarvan het grootste deel in steden, komt daar nog eens bij.

Tiny is aantrekkelijk als antwoord op de steeds gedifferentieerdere vraag naar wonen en de beperkingen van het tempo waarin die vraag gerealiseerd kan worden. De huidige voorraad ontbeert flexibiliteit. Dan toch maar die tijdelijke, te dure tiny houses gebruiken. In de toekomst moeten we echter andere antwoorden hebben voor die behoefte. Het antwoord op meer flexibiliteit en goedkoper bouwen kan niet klein, kleiner, kleinst zijn.

Gelukkig wordt daar al over nagedacht. Zo werkt TU-Delft onder leiding van architect Winy Maas aan flexibele bouw-

materialen waarmee ruimte zich kan vormen naar de behoefte van de bewoner. Nanomateriaal dat op molecuulniveau elektronisch aangestuurd kan worden door slimme software. Het is letterlijk het huis van Barbapapa (een kinderanimatiefilm uit de jaren 70). Het materiaal kan indien nodig een waterleiding vormen, elektriciteit verplaatsen of warmte uitstralen door de desbetreffende moleculen op verschillende manieren met elkaar te laten samenwerken. Het kan zich plooiën als bank of bed door domweg een enkel commando op je smartphone. Het kan dikker of dunner worden en daarmee een muur vormen of een raam. Het klinkt als sciencefiction, maar onderzoekers hebben de afgelopen jaren op het gebied van materialen flinke stappen gezet. Het zal echter nog wel even duren voordat dit realiteit is. Maar flexibel en tiny wonen zal in 2050 een hele andere betekenis hebben. ■

Jan Willem van de Groep is founder van ARXlabs, Factor Zero en Challenge the Future en bedenker en initiator van de Stroomversnelling.